РОССИЯ ИСЛАМ ИНСТИТУТЫ
ТАТАР ТЕЛЕ ҺӘМ МИЛЛИ МӘДӘНИЯТ КАФЕДРАСЫ

Россиякүләм фәнни-гамәли семинар

(чит ил катнашында)

Татар орфографиясе һәм лексикографиясенең актуаль мәсьәләләре

19 нчы декабрь, 2025 нче ел

ПРОГРАММА

Казан

2025

19 нчы декабрь, 14.00

Сәламләү сүзләре

Мөхәммәтшин Р.М. Татарстан Республикасы Мөфтиенең урынбасары, Ислам мәгарифе Шурасы рәисе, Россия ислам институты һәм Казан ислам университеты ректоры, Татарстан Республикасы Фәннәр академиясенең хакыйкый әгъзасы, сәясәт фәннәре докторы, профессор.

Закиров Р.Р. Россия ислам институтының фәнни эшләр буенча проректоры, филология фәннәре кандидаты, доцент.

Төп докладлар

Әхмәтова Э.Р. филология фәннәре кандидаты, Татарстан Республикасы Дәүләт Советы Аппаратының Документлар белән тәэмин итү идарәсенең Татарстан Республикасы законнары һәм Татарстан Республикасы Дәүләт Советының норматив-хокукый документлары текстларын тәржемә итү һәм тәңгәлләштерү бүлеге баш киңәшчесе *(Казан).*
«Язмача һәм телдән тәрҗемәнең авыр очракларына кыскача күзәтү».

Сәгыйдуллина Л.Р. педагогия фәннәре кандидаты, Уфа фән һәм технологияләр университеты татар филологиясе һәм мәдәнияте кафедрасы доценты, Башкортстан Республикасының атказанган мәгариф хезмәткәре *(Уфа).*
«Татар орфографиясенең катлаулы очраклары».

Ситдикова Г.Р. «Хозур» нәшрият бүлегенең баш мөхәррире *(Казан).*
«Дини эчтәлектәге әдәбиятны басмага әзерләү тәҗрибәсеннән».

Сәфәров Р.Т. филология фәннәре кандидаты, Г. Ибраһимов исемендәге Тел, әдәбият һәм сәнгать институтының лексикография бүлеге җитәкчесе *(Казан).*
«Татар орфографиясе һәм лексикографиясе: актуаль мәсьәләләр, бүгенге торышы, перспективалары».

Фикер алышуда катнашучылар

Айдарова С.Х. педагогика фәннәре кандидаты, Россия ислам институтының филология һәм илләр өйрәнү кафедрасы доценты, Болгар ислам академиясенең теология кафедрасы мөдире *(Казан–Болгар).*
««Шура» журналының теле һәм стиле (2023–2025 нче елгы саннары мисалында)».

Алеева Ф.М. Төмән өлкәсе, Түбән Тәүде районы урта мәктәбе филиалы Киндер авылы урта мәктәбенең татар теле укытучысы (Төмән өлкәсе).
«Җирле сөйләм үзенчәлекләренең укучыларның дөрес язу һәм уку күнекмәләренә тәэсире».

Батыршина Г.Г. филология фәннәре кандидаты, Россия ислам институтының татар теле һәм милли мәдәният кафедрасы доценты *(Казан).*
«Гарәп графикасындагы дини эчтәлекле текстлар белән эш».

Вәгыйзова Г.З. Татарстан Республикасы Баулы муниципаль районы «Татар Кандызы төп гомуми белем бирү мәктәбе» гомумибелем муниципаль бюджет учреждениясенең тәрбия эшләре буенча директор урынбасары *(Татарстан, Баулы районы).*
«Белем бирү учреждениесенең электрон сайтына татар телендә мәгълүмат әзерләү (https://edu.tatar.ru/)».

Галиуллина Г.Н. МДО ҺББО КО «Мөхәммәдия» ҮДО – ТР МДН татар теле укытучысы *(Казан).*
«Татар теле дәресләрендә дини эчтәлектәге текстлар белән эш (орфография, орфоэпия, бәйләнешле сөйләм үстерү)».

Гарипова-Хәсәншина В.М. филология фәннәре кандидаты, Россия ислам институтының татар теле һәм милли мәдәният кафедрасы доценты *(Казан).*
«Вәгазь текстларында гарәп-фарсы алынмаларының бирелеше мәсьәләсе».

Гадиев Р.Г. педагогика фәннәре кандидаты, Төмән өлкәсе Диния нәзарәте хезмәткәре, кичке курсларда татар теле укытучысы *(Төмән).*
«Кичке курсларда татар телен өйрәнүчеләрдә дөрес язу күнекмәләре формалаштыру алымнары һәм чаралары».

Гимазова Р.А. тарих фәннәре кандидаты, КФУ Халыкара мөнәсәбәтләр, тарих һәм көнчыгышны өйрәнү институтының Татарстан тарихы кафедрасы өлкән укытучысы *(Казан).*
«Метрика язмаларында антропонимнарны теркәү мәсьәләсе».

Заитова М.К. Пермь ислам көллиятенең татар теле укытучысы *(Пермь).*
«Пермь өлкәсендә рәсми документларны татар теленә тәрҗемә итү тәҗрибәсеннән».

Зәйнуллина З.Ә. Татарстан Республикасы мөселманнары Диния нәзарәтенең «Буа мәдрәсәсе» һөнәри белем бирү оешмасы мөгаллимәсе *(Буа).*
«Дәресләрдә ислам диненә кагылышлы лексиканың орфографиясе һәм орфоэпиясе өстендә эш».

Закирова Р.Р. Казан шәһәре Идел буе районы муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе, Россия Герое Д.Р. Гыйлемханов исемендәге 42 нче урта гомуми белем бирү мәктәбенең югары квалификацияле татар теле укытучысы *(Казан).*
«Татар телен дәүләт теле буларак укыту процессында укучыларның орфографик дөрес язу күнекмәләрен үстерү».

Калиева М.Х. Төмән өлкәсе, Түбән Тәүде районы урта мәктәбе филиалы Киндер авылы урта мәктәбе директоры *(Төмән өлкәсе).*
«Татар теле дәресләрендә әдәби сөйләм нормаларын үзләштерү (Төмән өлкәсе мисалында)».

Мәхмүтова М.А. Талдыкорган шәһәре «Туган тел» өлкә татар мәдәни үзәгенең татар теле укытучысы *(Казахстан, Талдыкорган).*
«Укучыларның телдән һәм язма сөйләм теленә казах һәм рус телләре тәэсире».

Минһаҗева Л.М. МБГУ – ТР Теләче районы Баландыш төп мәктәбенең югары категорияле татар теле һәм әдәбияты укытучысы *(Татарстан, Теләче районы).*
«Татар теле һәм әдәбияты дәресләрендә дөрес сөйләү һәм язу күнекмәләре формалаштыру».

Мөхәммәдиева Р.М. «Алабуга политехник көллияте»нең туган тел һәм әдәбият укытучысы *(Алабуга).*
«Тел дәресләрендә орфографик һәм орфоэпик нормаларны үзләштерү өстендә эш».

Романова В.Г. «Алабуга политехник көллияте»нең туган тел һәм әдәбият укытучысы *(Алабуга).*
«Студентларны әдәби әсәр үрнәгендә татар теленең төп орфографик принциплары белән таныштыру».

Усманова Г.М. Казан шәһәре Идел буе районы муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе, Россия Герое Д.Р. Гыйлемханов исемендәге 42 нче урта гомуми белем бирү мәктәбенең югары квалификацияле татар теле укытучысы *(Казан).*
«Татар теле дәресләрендә аңлатмалы һәм телара сүзлекләр белән эшләү».

Хамадиева Д.Р. Яр Чаллы шәһәре «41 нче урта гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесенең беренче категорияле татар теле укытучысы *(Яр Чаллы).*
«Татар теле дәресләрендә коммуникатив технологияләр аша дөрес язу күнекмәләре формалаштыру».

Шлемова Л.М. И.В. Әүһәдиев исемендәге Казан музыка көллиятенең сәхнә теле һәм актерлык осталыгы укытучысы *(Казан).*
«Актерлык осталыгы формалаштыру дәресләрендә орфоэпик нормалар һәм дөрес язылыш мәсьәләләре».

Яндекс. Телемост

Семинар

«Татар орфографиясе һәм лексикографиясенең актуаль мәсьәләләре»

Сылтама: https://telemost.yandex.ru/j/77895619457669

Вакыты һәм датасы:
Җомга, 19 нчы декабрь 2025 нче ел, 14.00